

Гальонкіна І.С., Національна
академія внутрішніх справ

**ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

На сесії Генеральної Асамблеї ООН, що відбулася в 2000 р., глобалізація була визначена як нова ідеологія, яка стверджує свободу, рівність, солідарність, терпимість, повага до природи, взаємну відповідальність. Глобалізацію можна розглядати як процес становлення єдиного планетарного простору, який відрізняється інтеграцією в усіх сферах суспільного життя, включаючи економіку, політику, культуру, право, освіту. Звичайно ж, ті процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві з кінця XX століття не можна назвати унікальними і піонерськими, оскільки є лише різновидом реалізованих бажаних інтегративних прагнень переважно європейської культури (як приклад - античні імперії, християнська цивілізація тощо).

Розглядаючи особливості глобалізаційних процесів в сфері культури (і освіти зокрема) сьогодні, варто враховувати особливості світоглядних орієнтацій сучасності та добровільність учасників глобалізаційних процесів щодо створення над-державних структур і добровільному прийнятті

норм-стандартів у врегулюванні суспільного життя. Однією із основоположних подій сучасної європейської освіти, яка органічно впливається в канву культурної глобалізації, традиційно визнається підписання навчальними закладами Болонської угоди, реалізація положень якої повинна забезпечити учасникам єдність освітнього простору, уніфікацію вимог до форм і змісту освіти, універсалізацію багаторівневої освіти. Щодо особливостей юридичної науки в умовах глобалізації, то слід зазначити, що тут є ряд нюансів. Попри процеси уніфікації та стандартизації які відбуваються у масштабах європейського правового поля, актуальними залишаються питання національного законодавства та національної правової специфіки. Процеси глобалізації в сфері юридичної освіти передбачають дворегістровість у можливій професійній реалізації осіб, які одержали юридичну освіту. Існування над-державних юридичних організацій потребують юридичного супроводу фахівцями, які мають однаковий рівень підготовки. З іншої сторони, тяжіння до втрати потреби і навичок живої бесіди (розмови), особливо з появою в кінці XIX століття такого виду освіти, як дистанційна. Здобуття освіти, зокрема і юридичної, за допомогою сучасних інформаційних технологій має як позитивні, так і негативні наслідки. До останніх зокрема належить видалення із процесу навчання живого носія знань. Викладач є не просто носієм знань, які він у вигляді інформації презентує студентові. Викладач є саме тим суб'єктом, який здатний продемонструвати логіку розгортання мисленевого процесу в конкретному напрямку. Використання можливостей інформаційних технологій в навчальному процесі з виключенням безпосередньої живої розмови між студентами і викладачами має негативні наслідки: передати знання неможливо, можна лише передати певну інформацію, при цьому емоційно забарвлену, а глибина знань та їх широта залежить від засвоєння способів їх засвоєння. Глобалізація робить вирішальний вплив на зміст освітньої діяльності, методику і технологію освіти. У змісті юридичної освіти принципове значення набуває вивчення порівняльного правознавства та міжнародного права, розширення міжнародно-правового аспекту у викладанні галузевих дисциплін. Сьогодні наявною є універсальна мова науки та освіти, якою є англійська мова:

«найпоширенішою іноземною мовою, яка вивчається в вищих навчальних закладах, є англійська мова - мова, яка одержала в епоху глобалізації статусу міжнародної мови. Постійно підвищуються вимоги до рівня володіння англійською мовою студентів нефілологічних спеціальностей. Першочергово це стосується студентів юридичних спеціальностей. Пріоритетність вивчення англійської мови продиктована тим фактом, що в сучасному світі англійська мова є найважливішим інструментом наднаціональної комунікації. Зростаючу потребу в єдиній мові яскраво демонструє динаміка розвитку міжнародних організацій, більше 85% з яких сьогодні використовують англійську в якості офіційної мови. Однією з перших серед численних міжнародних організацій, які надали англійській мові поряд з французькою особливий статус, була Ліга Націй, де всі документи видавалися на цих двох мовах. Роль англійської як мови міжнародного спілкування ще більше зросла в Організації Об'єднаних Націй. До цієї організації в 1945 р. увійшла 51 країна, до 1956 - більше 80, розпад колоніальної та соціалістичної систем привели в наступні роки до масового збільшення числа нових членів ООН, яких на початок ХХІ ст. стало більше 190, тобто майже в чотири рази більше, ніж за 50 років до цього. Ніколи раніше представники настільки великого числа країн не збиралися разом і не відчували такої потреби в спілкуванні один з одним за допомогою зрозумілого всім мови.

В Україні відсутня традиція масового володіння іноземними мовами, що створює труднощі для навчання багатьох молодих людей у вузах. «Мета іншомовної підготовки майбутніх юристів полягає у формуванні та розвитку професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції, яка включає знання та вміння як іноземною, так і рідною мовою, а також певні здібності та якості особистості. Таким чином, метою іншомовної підготовки майбутніх юристів є досягнення такого рівня володіння рідною та іноземною мовою, який дозволяє їм адекватно визначати свою мовну поведінку в умовах міжкультурного спілкування, яке постійно змінюється. Білінгвальнімовні компетенції є одним з необхідних елементів професійно-предметних компетенцій майбутнього юриста. Вони впливають на формування

бікультурних соціокультурних компетенцій, а відповідно і на його загальні здібності та якості як працівника. Білінгвальнімовні компетенції включають знання правил лексико-граматичного оформлення письмових та мовних повідомлень, стилістичних особливостей функціональних типів юридичних текстів».